

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střední průmyslová škola strojnická Olomouc, tř.17. listopadu 49

**Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu „Výuka moderně“
Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0205**

Šablona: III/2 Dějepis

Sada: 3

Číslo materiálu v sadě: 2

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Název: Napoleonská Francie a Evropa

Jméno autora: Mgr. Vladislava Heglasová

Předmět: Dějepis

Jazyk: Čeština

Klíčová slova: Napoleon Bonaparte, Francie, císařství, napoleonské války, Vídeňský kongres

Cílová skupina: žák 1. ročníku

Stupeň a typ vzdělání: střední odborné

Očekávaný výstup: Žák umí popsat období napoleonské Francie po francouzských revolučních válkách. Dokáže zhodnotit vnitřní a zahraniční politiku Napoleona Bonaparta a vliv napoleonských válek na další utváření politických vztahů v Evropě.

Metodický list/anotace

Na základě motivační prezentace,obrazového materiálu a dílčích úkolů žák získá základní informace o období vlády Napoleona Bonaparta ve Francii, které mu mají rovněž pomoci získat vhled do utváření vnitropolitické situace ve Francii po Velké francouzské revoluci a uspořádání mezinárodních vztahů po Vídeňském kongresu.

Datum vytvoření: 21.3. 2013

**NAPOLEONSKÁ
FRANCIE
A EVROPA**

NAPOLEONSKÁ FRANCIE A EVROPA

- **Napoleonské války 1803 – 1815**
navázaly na
francouzské revoluční války 1792 – 1802
- **Francie** byla nakonec **poražena**,
což vedlo k restauraci **Bourbonů**.

Úkol:

Co víš o původu a kariéře Napoleona Bonaparta?

NAPOLEON I. BONAPARTE

portrét ve své pracovně v paláci Tuileries

Obrázek č. 1

Napoleon Bonaparte
(1769 – 1821),
- původem Korsičan,
vystudoval v Paříži
válečnou školu, byl
původně považován za
jakobína,
1793 – porazil anglické
dělostřelectvo, jmenován
generálem,
1799–1804: první konzul
1804–1814: císař Francie
1805–1814: král Itálie

Řešení:

NAPOLEONSKÁ FRANCIE A EVROPA

- **Změnil mapu Evropy:**
  - ✓ Italské království
  - ✓ Rýnský spolek
  - ✓ Velkovévodství varšavské
  - ✓ Nizozemské království (bratr Ludvík)
  - ✓ Království neapolské a
  - ✓ Království španělské (st. bratr Josef)
- **1810** – vrchol jeho moci (1/2 Evropy)

NAPOLEONSKÁ FRANCIE A EVROPA

- **3 hlavní nepřátelé Napoleona:**

- Velká Británie

- Rusko

- Rakousko

(národně osvobozenecký boj
v obsazených územích)

Bitva u Slavkova 1805

Obrázek č. 2

Úkol: Víš, jak je nazývána bitva u Slavkova?

NAPOLEONSKÁ FRANCIE A EVROPA

- svedl 50 vítězných bitev
- **1805** – „bitva tří císařů“ u Slavkova (Francie, Ruska a Rakouska)
- neporazil britské námořnictvo u egyptského Abukiru, u Trafalgaru (Horatio Nelson)
→ kontinentální blokáda V.B. (1806)

Úkol: Jaké byly příčiny neúspěchu Napoleonova tažení do Ruska?

NAPOLEONSKÁ FRANCIE A EVROPA

- **1812** – tažení do Ruska - neúspěšné
(z více jak 1/2 milionu vojáků zůstalo 30 tisíc)
- bitva u Borodina (nerozhodná)
- postup na Moskvu x generál Kutuzov:
  - ✓ vyčkávací taktika
  - ✓ taktika spálené země
  - ✓ záškodnická válka
  - ✓ ruská zima

Ústup od Moskvy 1812

Obrázek č. 3

NAPOLEONSKÁ FRANCIE A EVROPA

- **1813** – „bitva národů“ u Lipska
(x Rusko, Rakousko, Prusko, Švédsko)
→ spojenci do Francie (mír)
→ **návrat Bourbonů na trůn:**
Ludvík XVIII. (monarchie)
- spory mezi státy
- Napoleon B. prchl z ostrova **ELBA**
→ **stodenní císařství**

Bitva u Lipska 1813

Obrázek č. 4

Napoleonův návrat z ostrova Elba

1815

Obrázek č. 5

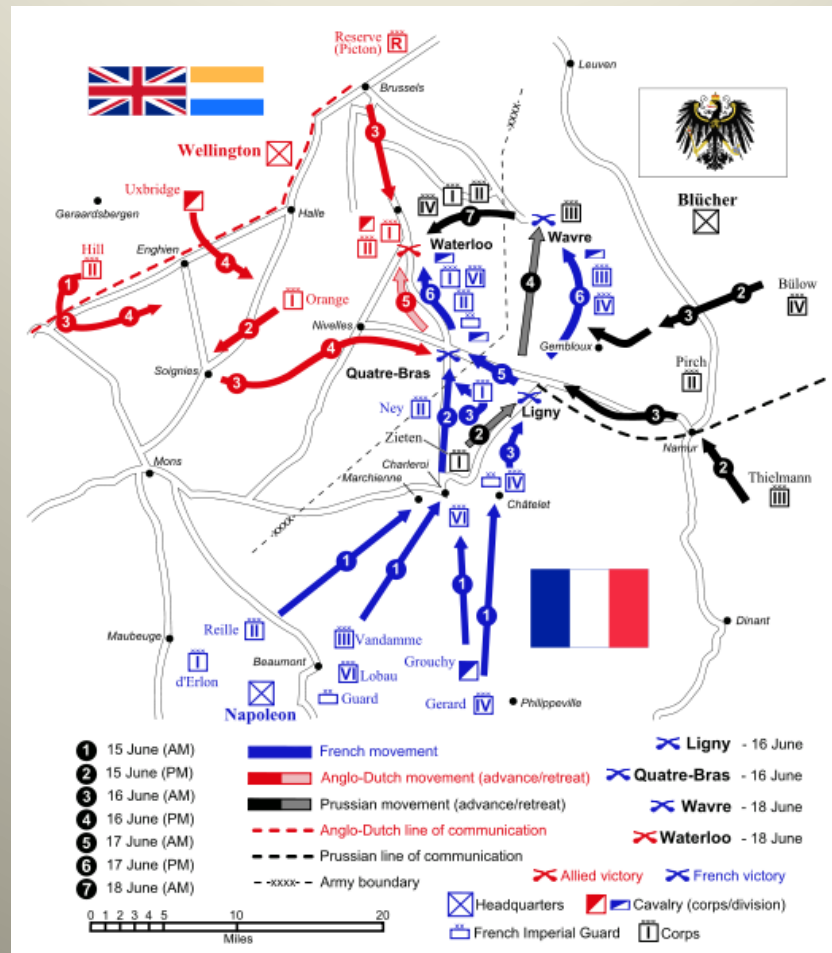
NAPOLEONSKÁ FRANCIE A EVROPA

- **18.6. 1815** – bitva u Waterloo
(Napoleon B. prohrál)
→ poslán do vyhnanství na ostrov **SVATÁ HELENA** v jižním Atlantiku
(údajně otráven)

Mapa tažení k Waterloo 1815

Obrázek č. 6

NAPOLEON I. BONAPARTE

- **Napoleonova vnitřní politika ve Francii:**
  - ✓ rozdrtil monarchisty
  - ✓ potlačil jakobíny (zrušil jejich privilegia)
  - ✓ ponechal občanská práva
  - ✓ moderní školský systém
  - ✓ podpora soukromého podnikání
  - ✓ budování cest, kanálů a zvelebení přístavů
  - ✓ levné základní potraviny chudým

NAPOLEONSKÁ FRANCIE A EVROPA

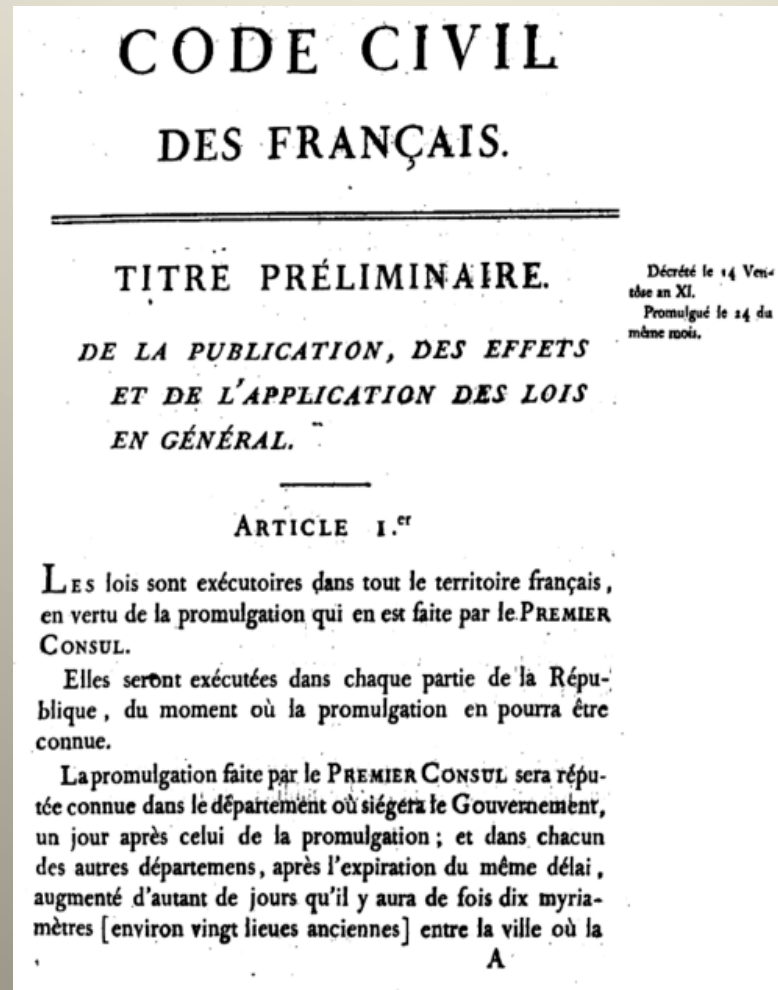
- **Nový občanský zákoník (1804)**
vzorem Evropě:
  - ✓ občanskoprávní rovnost
  - ✓ záruka majetkových práv
  - ✓ otec vládcem rodiny

(doposud základ francouzského občanského práva)

Občanský zákoník

Code Civil 1804

Obrázek č. 7

První strana
originálu **Code
Civil** vydaného
18.3. 1804.

Občanský zákoník
N.B. definitivně
odstraňoval
feudalismus
a lenní právo.

NAPOLEONSKÁ FRANCIE A EVROPA

- **1815 – kongres ve Vídni**
    - ✓ nárok panovnických rodů z dob předrevolučních – na trůn dědičně
(Habsburkové, Hohenzolernové, Romanovci)
    - ✓ SVATÁ ALIANCE Ruska, Pruska, Rakouska - měla zasáhnout proti jakémukoliv revolučnímu nebezpečí
    - ✓ snaha, aby se na ideály revoluce zapomnělo (ve skutečnosti zůstaly, což se projevilo roku 1848)
- Úkol: Víte, jak vypadalo nové přerozdělení Evropy?

Vídeňský kongres 1815

Obrázek č. 8

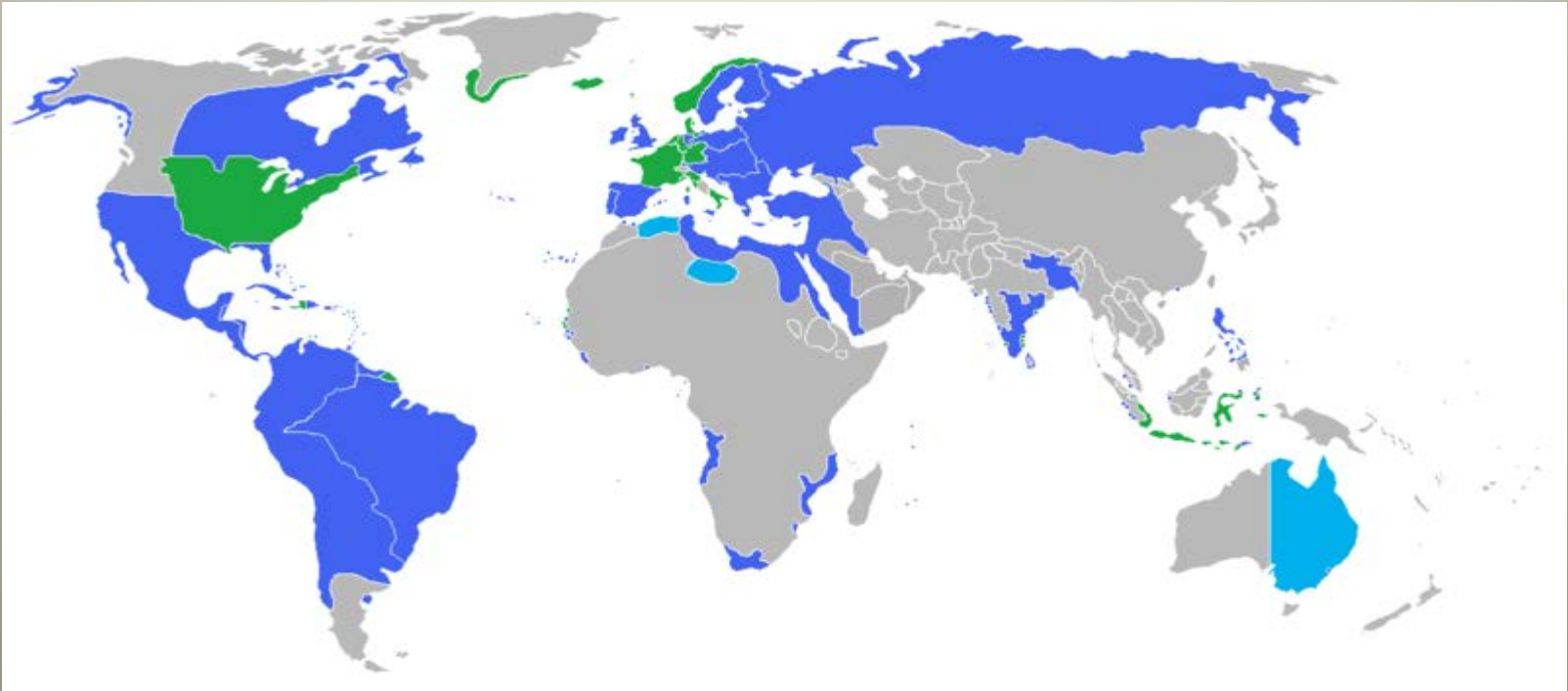

Vídeňský kongres přerozdělil Evropu:

k Nizozemí byla připojena pozdější Belgie, Rakousko získalo ztracená území a také větší vliv v severní Itálii, Prusko získalo Porýní, Rusku připadlo Polsko, Švédsku Norsko.

Účastníci napoleonských válek

Obrázek č. 9

Účastníci napoleonských válek. **Modře:** Koalice a jejich spojenci (je zde i Osmanská říše, která patřila do druhé koalice během revolučních válek, ale během napoleonských spojencem Francie. **Zeleně:** Francie se svými koloniemi, protektoráty, spojenci a USA.

Odkazy:

Použité zdroje: internet

Dostupné pod licencí GNU Free Documentation License na www:

Obrázek č. 1

DAVID, Jacques-Louis. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 21.3.2013]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jacques-Louis_David_017.jpg >

Obrázek č. 2

GERARD, Francois. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 21.3.2013]. Dostupný na WWW:

< <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Austerlitz-baron-Pascal.jpg> >

Obrázek č. 3

NORTHEN, Adolph. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 21.3.2013]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Napoleons_retreat_from_moscow.jpg >

Obrázek č. 4

STEUBEN, Charles Auguste Guillaume. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 21.3.2013]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Napoleon_returned.jpg >

Obrázek č. 5

ZAUREWWEID, Alexander. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 21.3.2013]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Battle_of_Leipzig_11.jpg >

Obrázek č. 6

NORTHEN, Adolph. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 21.3.2013]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Waterloo_Campaign_map-alt3.svg >

Obrázek č. 7

IMPRIMERIE NATIONALE. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 21.3.2013]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Code_Civil_1804.png >

Obrázek č. 8

ISABEY, Jean Baptiste. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 21.3.2013]. Dostupný na WWW:

< <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:CongressVienna.jpg> >

Obrázek č. 9

GABAGOOL. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 21.3.2013]. Dostupný na WWW:

< <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:NapoleonicWars.png> >